

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 20Er/213/2003
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7703897866
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Slebodniková Levkušová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2021:7703897866.3

Uznesenie

B. súd Michalovce v exekučnej veci oprávneného Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava. IČO: 00 151 866, proti povinnému I.1 Michalovce, o vymoženie 33,19 EUR s príslušenstvom, o sťažnosti súdneho exekútora proti uzneseniu č. k. 20Er/213/2003-16 zo dňa 24.11.2020, takto

rozhodol:

Sťažnosť súdneho exekútora zamietla.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Michalovce č. k. 20Er/213/2003-16 zo dňa 24.11.2020 bolo námietkam oprávneného proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie vyhovené, čím došlo k zrušeniu upovedomenia o zastavení starej exekúcie zo dňa 17.02.2020. Proti uvedenému uzneseniu, ktoré vydal vyšší súdny úradník, podal súdny exekútor v zákonnej lehote sťažnosť.

2. V podanej sťažnosti súdny exekútor uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ako dôvody sťažnosti uviedol ust. § 365 ods. 1 písm. a), písmeno b), písmeno d), písmeno e), písmeno f), písmeno h) zákona č. 160/2015 Z. z.. Ohľadom preklúzie exekučného titulu má za to, že nevyloženie pohľadávky si zapríčinil oprávnený sám tým, že nepodal návrh na začatie exekúcie včas. Súdny exekútor, ďalej uviedol, že preklúziou exekučného titulu nie sú dotknuté nevyhnutné trovy exekúcie, ktoré musel súdny exekútor pri vymáhaní nároku oprávneného vynaložiť. Vzhľadom na vyššie uvedené, súdny exekútor navrhuje, aby bolo napadnuté uznesenie č.k. 20Er/213/2003-16 zo dňa 24.11.2020 v časti výrokov zrušené a aby súd vydal uznesenie, ktorým námietky oprávneného voči upovedomeniu o zastavení starej exekúcie zamietne.

3. Oprávnený sa k podanej sťažnosti súdneho exekútora nevyjadril aj napriek súdom zaslanej výzve.

4. Podľa § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

5. Podľa §9a Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku /(zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)/.

6. Podľa § 7 ods. 1 ZoUNEK, proti upovedomeniu o zastavení exekúcie, ktoré bolo vydané v rozpore s týmto zákonom, môže oprávnený podať do 30 dní od jeho doručenia u exekútora námietky. Námietky proti paušálnym trovám nie sú prípustné.

7. Podľa § 7 ods. 3 ZoUNEK, súd dôvodným námietkam vyhovie tak, že uznesením upovedomenie o zastavení starej exekúcie zruší. Oneskorené alebo neprípustné námietky súd uznesením odmietne. Nedôvodné námietky súd uznesením zamietne. Rozhodnutie o námietkach súd doručí oprávnenému a exekútorovi.
8. Podľa § 10 ods. 1 ZoUNEK, ak tento zákon neustanovuje inak, na postup podľa tohto zákona sa použije Exekučný poriadok, okrem ustanovenia § 53 ods. 3 písm. g).
9. Podľa § 10 ods. 2 ZoUNEK, podľa § 7 ods. 3 a § 8 ods. 2 koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu vyšší súdny úradník. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka je prípustná sťažnosť.
10. Podľa § 240 CSP, sťažnosť môže podať ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané.
11. Podľa § 242 CSP, sťažnosť sa podáva v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal.
12. Podľa § 247 CSP, ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas sťažnosť, nenadobúda uznesenie právoplatnosť.
13. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.
14. Podľa § 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.
15. Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.
16. Podľa § 250 ods. 2 CSP, ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.
17. Sudca o sťažnosti oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní napadnutého uznesenia, oboznámení sa s dôvodmi sťažnosti, dospel k záveru, že rozhodnutie vydané vyšším súdnym úradníkom je správne a sťažnosti oprávneného tak nemožno vyhovieť a je potrebné sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť v zmysle § 250 ods. 1 CSP.
18. Podľa § 233a Exekučného poriadku v platnom znení, postup ukončenia exekučných konaní začatých pred 1. aprílom 2017 a vedených podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 upravuje osobitný zákon.
19. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“), tento zákon upravuje postup ukončenia exekučných konaní začatých pred 1. aprílom 2017 a vedených podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 (ďalej len „exekučné konanie“) a osobitosti postupu pri podaní opätovného návrhu na vykonanie exekúcie (ďalej len „opätovný návrh“).
20. Podľa § 1 ods. 2 ZoUNEK, na účely tohto zákona sa starou exekúciou rozumie exekúcia začatá pred 1. aprílom 2017 a vedená podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.
21. Podľa § 5 ods. 1 ZoUNEK, ak sa stará exekúcia zastavila, exekútor vyhotoví upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktorého vzor zverejní Slovenská komora exekútorov po dohode s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na svojom webovom sídle v strojovo čitateľnom elektronickom formáte.
22. Oprávnený podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky s príslušenstvom, ktorú povinný nezaplatil, napriek tomu, že mu tak ukladá rozhodnutie č.k. ORP-2-305/DI-1-2000 R-87 zo dňa 12.07.2000 vydané ORPZ ODI Michalovce a ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.07.2000 a vykonateľnosť dňa 17.08.2000.
23. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

24. Podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví, ak po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané.

25. Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“) v znení účinnom v čase vydania exekučného titulu, rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok, o nároku na náhradu škody a o náhrade trov konania možno vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na ich zaplatenie.

26. Preklúzia predstavuje zánik práva pre jeho neuplatnenie v zákonom určenej dobe. Prípady preklúzie nemožno rozširovať nijakou analógiou. V prípade preklúzie súd prihliadne na zánik práva ex offo, aj keď to účastník konania nenamietne. Prekludovaná pohľadávka sa nemení na naturálnu obligáciu a už nijaké dodatočné uznanie nemôže konvalidovať zánik práva a plnenie prekludovanej pohľadávky je plnením bez právneho dôvodu (plnením nedlhu - indebitum), preto je s ním spojené bezdôvodné obohatenie.

27. Predmetné ustanovenie § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch bolo novelou priestupkového zákona č. 298/2008 Z. z. vypustené z textu priestupkového zákona, a to ku dňu účinnosti novely dňa 01.09.2008. Zákonodarcu pri prijatí novely nezakotvil do priestupkového zákona žiadne prechodné ustanovenia, ktoré by určovali, či sa má dovtedy platná právna úprava použiť pre rozhodnutia, ktoré boli prijaté do dátumu účinnosti novely, alebo sa má po dátume účinnosti novely použiť vždy už len nová právna úprava, ktorá časovo neobmedzuje výkon rozhodnutí o uložení pokuty za priestupok. Vzhľadom na uvedené je preto potrebné výkladom vyvodiť, či je v súčasnosti možné pre prípady, kedy boli rozhodnutia o uložení sankcie vydané do účinnosti novely č. 298/2008 Z. z., použiť ustanovenia dovtedy platného § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorý upravoval prekluzívnu lehotu pre vykonanie rozhodnutia o uložení sankcie. Pri výklade nemožno opomenúť požiadavku právnej istoty. Jej uplatnenie znamená možnosť predvídať právne následky v konkrétnej veci. Vyžaduje si stabilitu základných princípov právneho systému, plné rešpektovanie nadobudnutých práv a zásad neretroaktivity, t. j. aby právne normy pôsobili do budúcnosti a nie do minulosti (späťne) a aby sa právne pomery zásadne spravovali právom platným v čase, v ktorom vznikli.

28. V súlade so všeobecne uznávanou právnou zásadou zákazu retroaktivity právnej normy, treba vznik, zmenu a zánik právnych vzťahov, ako aj právne účinky, ktoré z nich vyplývajú, posudzovať podľa práva platného v čase, v ktorom k vzniku, zmene alebo zániku právneho vzťahu došlo. Používanie tejto zásady platí pre oblasť práva verejného i pre právo súkromné, avšak s určitými odchýlkami.

29. Vo vzťahoch upravujúcich právo súkromné, nemôže právna norma pôsobiť späťne, pokiaľ v zákone jej spätná účinnosť nie je výslovne uvedená. Odlíšná situácia však platí pre oblasť práva verejného, osobitne pre oblasť správneho trestania. Novšia právna norma, ktorej účinky sú pre jej adresáta výhodnejšie, platí späťne aj na také prípady konania adresáta, ktoré by predchádzajúca právna úprava posudzovala prísnejšie, prípadne spôsobom pre adresáta nevýhodnejším. Za takýchto okolností nerozhoduje, že retroaktivita právnej normy nie je v nej výslovne uvedená a právne pomery adresáta právnej normy sa budú spravovať novším právnym predpisom, ak je pre neho výhodnejší. Ak však novšia právna norma obsahuje právnu úpravu, podľa ktorej by situácia bola pre jej adresáta nevýhodnejšia, platí v tomto prípade v rámci posudzovania otázok správneho trestania všeobecne platná zásada zákazu retroaktivity právnej normy. Uplatnenie tejto zásady má za následok, že v danom prípade je potrebné aplikovať právny predpis, ktorý je pre adresáta výhodnejší. Situácia adresáta právnej normy sa teda nemôže v dôsledku nedostatku právnej úpravy zhoršiť a v prípadoch, v ktorých nie je v zákone upravená jeho spätná účinnosť, nemožno sa riadiť novším právnym predpisom, platným v čase aktuálneho rozhodovania, ak je nová právna úprava pre jej adresáta nevýhodnejšia.

30. Ak sa právna úprava preklúzie zmení v čase, kedy už prekluzívna lehota začala plynúť, môže sa nový právny predpis použiť na už začaté plynutie prekluzívnej lehoty len vtedy, ak to zákon výslovne ustanovuje alebo ak je to pre účastníka výhodnejšie. Iný postup by mal za následok právnu neistotu a nezodpovedal by všeobecne platnej zásade trestania, upravenej v čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Túto zásadu treba použiť aj na prípady správneho trestania. Zásada zákazu retroaktivity je v správnom trestaní všeobecne platná, aj keď ju zákon výslovne neobsahuje v konkrétnom zákonom ustanovení.

31. Aplikácia novelizovaného zákona o priestupkoch je z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty pre účastníka, ktorému bola uložená sankcia vymáhaná v tomto konaní, nevýhodnejšia, lebo umožňuje vykonanie rozhodnutia o uložení sankcie v dlhšej lehote, ako predchádzajúca právna úprava.

Novelizovaný zákon o priestupkoch, pokiaľ ide o plynutie prekluzívnej lehoty, preto nemožno použiť v tých prípadoch, kedy prekluzívna lehota začala plynúť podľa pôvodnej právnej úpravy obsiahnutej v § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch.

32. Prekluzívna lehota, ktorá začala plynúť podľa pôvodnej právnej úpravy preto musí podľa nej aj skončiť. Trojročná prekluzívna lehota uplynula v danom prípade dňa 17.08.2003, skôr ako došlo k zmene právneho predpisu, preto súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti zastavil exekúciu, nakoľko po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním.

33. Podľa čl. II bod 6 zákona č. 298/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov a mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v § 88 ods. 1 sa vypúšťa odsek 1. Zákonom č. 298/2008 Z. z. bol s účinnosťou od 1.9.2008 z § 88 zákona o priestupkoch vypustený odsek 1 bez toho, aby bolo prechodnými ustanoveniami upravené, ako sa posudzuje trojročná prekluzívna lehota, ktorá začala plynúť pred týmto dátumom. Na základe uvedeného je preto nutné posúdiť, ktorým znením zákona sa spravuje vymáhanie pohľadávky oprávneného, ktorá je predmetom tohto exekučného konania. Teda, či na vymáhanie pohľadávky sa vzťahuje pôvodné znenie ustanovenia § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch, resp. či toto ustanovenie nie je možné aplikovať na prejednávajúcu vec.

34. Zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je predpisom správneho práva, ktoré je odvetvím práva verejného. Článok 2 Ústavy SR stanovuje, že štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pôvodné znenie ustanovenia § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je zaradené systematicky pod nadpis „Výkon rozhodnutia“. Výkon rozhodnutia v správnom konaní je upravený predpismi správneho práva procesného. Pre normy procesného práva, na rozdiel od noriem hmotného práva, platí, že normy procesného práva aplikuje štátny orgán v znení účinnom v čase jeho rozhodovania.

35. Pôvodné znenie ustanovenia § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, obsahovalo právnu úpravu prekluzívnej lehoty na vymożenie uloženej povinnosti. Preklúzia je v zásade inštitútom práva hmotného, ktorý upravuje zánik povinnosti v dôsledku uplynutia času. Predmetné ustanovenie § 88 ods. 1 je však z hľadiska systematiky zákona aj podľa obsahu normou procesného práva, ktorá upravuje lehotu, v ktorej je štátny orgán oprávnený, resp. povinný uloženú sankciu vymáhať, a teda je možné aplikovať ju iba v znení, ktoré je účinné v čase rozhodovania štátneho orgánu.

36. Podľa § 51 zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

37. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do 3 rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti (ods. 1).

38. Zákon o priestupkoch je vo vzťahu k správne mu poriadku zákonom špeciálnym a z tohto vzťahu predmetných právnych predpisov vyplýva, že na konanie o priestupku sa prioritne vzťahujú ustanovenia tohto zákona a jedine v prípade absencie určitej právnej úpravy v zákone o priestupkoch sa podporne použijú ustanovenia správneho poriadku. Z uvedeného je teda zrejmé, že právna úprava lehoty, do ktorej je možné rozhodnutie správneho orgánu nútene vymáhať, sa nachádza v správnom poriadku. Vypustením § 88 ods. 1 zo zákona o priestupkoch sa sledoval cieľ, aby vymáhanie pokút za priestupky z hľadiska lehoty, do ktorej je možné rozhodnutie vydané správny m orgánom vymáhať, spadalo pod režim právnej úpravy správneho poriadku.

39. Všeobecný právny predpis (správny poriadok) vo vzťahu k špeciálnemu právne mu predpisu (zákonu o priestupkoch) upravuje pri výkone rozhodnutí vydaných správny m orgánmi lehotu, do ktorej je možné takéto rozhodnutie vymáhať. Keďže aj v prípade rozhodnutia o pokute za priestupok prichádza pri výkone (exekúcií) takéhoto rozhodnutia do úvahy aplikácia tohto vzťahu a zákon o priestupkoch nemá od 1.9.2008 takúto právnu úpravu, treba v konaní o výkon rozhodnutia (v exekučnom konaní) podporne použiť ustanovenie § 71 ods. 3 správneho poriadku.

40. Ustanovenie § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorého sa týkala novela tohto zákona vykonaná zákonom č. 298/2008 Z. z., bolo systematicky začlenené do III. časti zákona o priestupkoch, ktorá časť upravuje konanie o priestupkoch, t.j. upravuje procesný postup v takomto konaní. Keďže táto novela žiadne prechodné ustanovenia neobsahovala, bolo potrebné vychádzať pri riešení otázky, či v danom konaní použiť znenie staršieho právneho predpisu alebo nového zo zásad typických pre procesné právo.

41. Pre procesné právo vo všeobecnosti platí, že nové ustanovenia zákona sa aplikujú nielen v konaniach, ktoré boli začaté po účinnosti novely, ale aj v konaniach, ktoré boli začaté podľa starších právnych predpisov. Táto zásada sa neuplatní v tých prípadoch, ak zákon z nej ustanoví výnimky. Pokiaľ ide o lehoty platí všeobecná zásada, podľa ktorej pre tie lehoty, ktoré sa v deň, keď novela zákona nadobudla účinnosť ešte neskončili, platia ustanovenia nového zákona. Len v prípade, ak by zákon doteraz ustanovoval dlhšiu lehotu, skončí sa až v tomto neskoršom čase.

42. Exekučný súd je povinný preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v tomto prípade s § 88 ods. 1 zákona o priestupkoch v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania tzn., že už začaté exekučného konanie súd obligatórne zastaví aj v prípade že už v začatom exekučnom konaní zistí, že právo priznané exekučným titulom dodatočne zaniklo (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.11.2011, č.k. I. ÚS 456/2011-19). Zánik vymáhaného práva po vydaní exekučného titulu je hmotnoprávnou okolnosťou, na základe ktorej je exekučný súd povinný exekučné konanie zastaviť v zmysle § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku, bez ohľadu na iné ďalšie dôvody. Preskúmovacia činnosť exekučného súdu sa v exekučnom konaní uplatňuje kedykoľvek, čo podporuje aj ustálený názor Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 456/2011, II. ÚS 340/2013 a II. ÚS 468/2017-10 zo dňa 25.07.2017).

43. Keďže prekluzívna lehota uplynula skôr (dňa 17.08.2003) ako rozhodná doba v zmysle § 3 ods. 1 ZoUNEK (dňa 04.07.2008, teda 5 rokov od doručenia prvotného poverenia súdnemu exekútorovi) súdny exekútor nebol oprávnený v predmetnom exekučnom konaní vydať upovedomenie o zastavení starej exekúcie, nakoľko uplynula prekluzívna lehota na vymáhanie pohľadávky a to ešte pred uplynutím rozhodnej doby. Bolo primárnou povinnosťou súdneho exekútora v zmysle § 57 ods. 4 Exekučného poriadku v okamihu zistenia skutočnosti, že vymáhaný exekučný titul je prekludovaný podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku, preto súd v zmysle § 7 ods. 3 prvá veta ZoUNEK vydané upovedomenie o zastavení starej exekúcie zrušil, nakoľko primárnym dôvodom zastavenia exekúcie je preklúzia vymáhaného práva.

44. Súd na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a sťažnosť súdneho exekútora ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.